

Der kan i visse situationer være tvivl om, hvorvidt mineralsk fosfor skal anvendes som ernæring til dyr eller til helt andre formål. Ofte vil mineralsk fosfor til andre formål ikke være egnet som ernæring til dyrefoder, men mineralsk fosfor kan også anvendes i levnedsmidler. Udgangspunktet for afgiften er, at alt mineralsk fosfor, som kan anvendes som ernæring til dyr, vil være afgiftspligtigt. Sker der efterfølgende en behandling eller lignende, som gør den mineralske fosfor uegnet til ernæring til dyr, eller sker der anvendelse til levnedsmidler eller til petfood, gives der afgiftsfrihed eller godtgørelse, hvis der er svaret afgift.

Skattestoppet og tilbageførsel af afgiftsprovenuet

En afgift på mineralsk fosfor kan indføres i overensstemmelse med regeringens skattestop. Det fremgår af rammerne for skattestoppet, at hvis der er tvivl om grunde, kan en afgift eller skat indføres eller forhøjes, og provenuet herfra vil ubeskåret blive brugt til at sænke den anden skat eller afgift. Samme princip anvendes, hvis det af miljømæssige grunde er ønskeligt at indføre eller forhøje en miljøafgift. Merprovenuet fra en fosforafgift skal således ubeskåret anvendes til at sænke den anden skat eller afgift.

Det foreslås derfor, at den amtskommunale grundskyldpromille for ejendomme, der på tidspunktet for den vurdering, som lægges til grund ved skatteberegningen, må anses for benyttet til landbrug, gartneri, planteskole eller frugtplantage, jf. § 33, stk. 1, i vurderingsloven, nedsættes fra 4,3 promille til 3,8 promille. I 2005 svarer nedsættelsen af grundskyldpromillen til 3,8 promille stort set til merprovenuet fra en fosforafgift. I de kommende år vil reduktionen i kroner være afhængig af udviklingen i de afgiftspligtige grundværdier.

Provenumæssige konsekvenser

En afgift på mineralsk fosfor, som tilsættes fodermidler har provenumæssige konsekvenser, som gennemgås i det følgende. Beregningerne er omfattet af usikkerhed.

Kort sigt og lang sigt

I beregningerne er det langt til grund, at der i dag (2003/2004) anvendes ca. 13.500 tons mineralsk fosfor, samt at overskuddet af fosfor i landbruget er ca. 30.000 tons årligt. Danmarks JordbrugsForskning har vurderet, at uden andre initiativer end forskning og øget fokus på problemstillingen vedr. foderfosfat, vil forbruget falde med 30-40 pct. Hvis reduktionen forløber jævnt, vil der i år 2010 blive anvendt ca. 9.100 tons mineralsk fosfor. I nedenstående beregninger vil

effekten af en afgift på mineralsk fosfor både på kort sigt og lang sigt blive belyst.

En afgift på mineralsk fosfor vil medvirke til at fremskynde udfasningen af mineralsk fosfor.

Effekten af en afgift

En afgift på mineralsk fosfor har følgende incitamenter/virkning:

- 1) Reduktion i mængden af tilgængelig fosfor (forsikringsfodring)
- 2) Færre husdyr
- 3) Anvendelse af foder med et større indhold af tilgængelig fosfor – herunder anvendelse af fyfase

Ad. 1 Reduktion i mængden af tilgængelig fosfor (mindre forsikringsfodring)

Det er nødvendigt at husdyrene ernæres med blandt andet fosfor. Dyrene skal have den fosformængde, der er nødvendig for at sikre vækst og undgå sygdomme. Tilførsler herudover vil reducere risikoen for, at enkelte dyr mangler fosfor og øge tilvækst mv. I visse fodertyper er der mere fosfor end nødvendigt, og det marginale fosforforbrug har i visse tilfælde ingen værdi.

Dyrene fodres med mere tilgængelig fosfor end helt strengt nødvendigt for at undgå sygdomme og fremme væksten, men denne »forsikringsfodring« og vækstfodring på ca. 40 pct. vil kunne reduceres ved højere udgifter til fosforfodring.

I det omfang reduktionen af sikkerhedsmargenen sker gennem i videre udstrækning at fasefodre, er omkostningen ikke så meget mindre produktion og mere sygdom, men større omkostninger til individuel fodring og tilpasning af foderblandinger. Fosforbehovet er nemlig forskelligt for f.eks. svin afhængig af alder. Hvis der gives samme foder uanset alder, vil fosforindholdet være bestemt af forbruget i den alder, hvor behovet er størst i forhold til den samlede ernæringsværdi.

En del af sikkerhedsmargen er villet, mens andre dele er uundgåelig på grund af den foderblending, der anvendes.

Der er på nuværende tidspunkt meget få holdepunkter for at skønne over, hvor meget den økonomisk betingede sikkerhedsmargen kan reduceres.

Det er forsigtigt lagt til grund, at afgiften på mineralsk fosfor fører til et fald i sikkerhedsmængden på henved 1.200 tons på kort sigt og godt 1.000 tons på lang sigt, jf. at ikke alle fodermidler er tilsat mineralsk fosfor, og især ikke efter afgiften har reduceret forbruget heraf. Ved en afgift på 4 kr./kg vil foderfosfat have en tilgængelighedsprocent på 72 pct. efter beregningerne, mod forventet nu 67 pct.